

Strateški načrt
Knjižnice Lendava – Könyvtár Lendva
za obdobje 2015–2019

Vsebina

UVOD	3
PRAVNE PODLAGE.....	5
1. PREDSTAVITEV	6
2. POSLANSTVO	7
3. VIZIJA.....	8
4. IZHODIŠČA STRATEŠKEGA NAČRTA.....	8
5. OCENA STANJA.....	10
1.1. PROSTORSKA UREDITEV	10
1.2. KADER	10
1.3. FINANCIRANJE.....	11
STRATEŠKI CILJI	12
PROGRAMSKE USMERITVE IN OBSEG PROGRAMA	12
NOVA KNJIŽNICA – INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE	13
CILJ 1	13
ORGANIZACIJSKA PRENOVA.....	14
CILJ 2	14
ZUNANJE IN NOTRANJE OKOLJE, KADROVSKI NAČRT	14
CILJ 3	14
CILJ 4	15
CILJ 5	15
CILJ 6	15
CILJ 7	16
KNJIŽNICA ZA VSE IN POVSOD	16
CILJ 8	16
CILJ 9	17
CILJ 10	17
CILJ 11	17
RAZISKAVA ZUNANJEGA OKOLJA	17
GEOGRAFSKO OKOLJE	18
DEMOGRAFSKO OKOLJE.....	20
GOSPODARSKO OKOLJE.....	24
ANALIZA ŠTEVILA ČLANOV, OBISKA IN IZPOSOJE.....	26

UVOD

Ob predpostavki, da bodo v začetku obdobja 2015–2020 rešeni vsaj bistveni prostorski in finančni pogoji za delo v osrednji knjižnici in da bo zadoščeno tudi kadrovskim normativom, se bodo zaposleni lahko usmerili tudi v vsebinsko izpolnjevanje zastavljenih strateških nalog.

Razlogi, ki so vodili knjižnico k izdelavi strateškega načrta, so na eni strani zakonske narave – za javne zavode na področju kulture v RS predpisuje Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo obveznost oblikovanja strateških smernic delovanja, na drugi strani pa knjižnica potrebuje strateški načrt zlasti zaradi:

- potrebe po opredelitvi jasne usmeritve v prihodnosti in vnaprejšnji pripravi na bodoče nove izzive in morebitne težave, s katerimi se bo morala soočiti,
- upoštevanja možnih sprememb v okolju, na katere se bo morala v planskem obdobju pravočasno in pravilno odzivati,
- vedno večje usmerjenosti k uporabnikom in k upoštevanju njihovih spreminjajočih se potreb in želja,
- potrebe po reorganizaciji knjižnice, tj. spremembi njene organizacijske strukture, ki se mora prilagoditi zahtevam sodobne knjižnične prakse,
- nujnosti opredelitve prioriternih področij delovanja, na katere bo v planskem obdobju knjižnica posebej usmerjena,
- potrebe po nadzoru nad uresničevanjem ciljev, tj. spremljanju uspešnosti delovanja knjižnice in opredelitvi kazalcev uspešnosti delovanja, s katerimi bo knjižnica spremljala doseganje načrtovanih ciljev in cilje po potrebi korigirala, okolju pa dokazovala smotrnost vlaganja javnih sredstev v njeno dejavnost,
- potrebe po motiviranju zaposlenih in izgrajevanju organizacijske kulture, usmerjene k skupnim ciljem,
- potrebe po izoblikovanju najširše ponudbe na področju svojega delovanja in vpetosti v druge oblike kulturnega menedžmenta.

Na organiziranost in delovanje knjižnice bo v prihodnosti vplivalo zlasti:

- doseganje prostorskih standardov,
- naraščanje števila publikacij in njihovih cen ter hkratno zmanjševanje deleža javnih sredstev za delovanje knjižnice, kar v celoti zahteva določeno racionalizacijo nabave knjižničnega gradiva,
- naraščajoča uporaba informacijske in komunikacijske tehnologije ter interneta zahteva večjo ponudbo knjižničnih storitev na daljavo in zagotavljanje oddaljenega dostopa do virov, ki so prvotno v tiskani obliki in dostopni preko klasične izposoje, v obliki podatkovnih zbirk, z digitaliziranimi kopijami originalnega gradiva in drugih podatkovnih zbirk z besedili,
- naraščajoči pomen vseživljenjskega in permanentnega izobraževanja prebivalstva in izobraževanja na daljavo zahteva preoblikovanje knjižnice v učni center oz. center za informacijsko opismenjevanje uporabnikov in za prenos znanja,
- razvoj ponudb na področju izobraževanja v regiji zahteva aktivnejšo vlogo knjižnice pri organiziranem zbiranju, oblikovanju, organizaciji in ponudbi informacijskih virov in storitev,
- razvoj trga informacij in pojavljanje novih konkurentov v informacijskem sektorju zahtevata od knjižnice konkurenčno ponudbo informacijskih storitev oz. proizvodov, kar prebivalstvu hkrati zagotavlja kar najbolj demokratično mesto za dostop do informacij.

Čeprav namen nepridobitnih organizacij ni ustvarjanje dobička, ampak zadovoljevanje oziroma uresničevanje javnega interesa, okolje od njih pričakuje koristi in racionalno trošenje javnih sredstev. Okolje knjižnic je njihov financer in hkrati tudi porabnik storitev in proizvodov, zato morajo biti do njega odprte, v njem iskati strateška partnerstva ter upoštevati njegove potrebe in želje.

V Knjižnici Lendava – Könyvtár Lendva se hitro odzivamo na aktualne razmere, potrebe in pobude in tako bomo ravnali tudi v prihodnje. Prav naša fleksibilnost in vsestranska pozornost, ki je namenjena najrazličnejšim strokovnim temam, organizacijskim izzivom in tehnološkim novostim, nas vodi k sicer premišljenemu strateškemu načrtovanju, hkrati pa se tudi zavedamo tega, da bo tudi tokrat potrebno našo strategijo izvajati po pameti in v soglasju z družbenim in tehnološkim razvojem našega lokalnega okolja in tudi države.

Zavezali smo se, da si bomo z dobrim strokovnim delom ter učinkovito porabo javnih sredstev in stalnim nadzorovanjem stroškov poslovanja, ob pričakovani podpori Občine Lendava in Občine Dobrovnik, kot naših ustanoviteljic, ter drugih financerjev, prizadevali za čim uspešnejšo realizacijo novega strateškega načrta za obdobje 2015–2019.

Naši strateški razmisleki ciljajo v načrtovanje takih dejavnosti, ki nas bodo opredelile kot pobudnike in promotorje kulture – ob izposoji gradiva za branje in učenje kot osnovni dejavnosti, bomo zastopali različne oblike kulture ter pri tem sodelovali s številnimi avtorji in posredniki kulture ter se osredotočili na tiste dejavnosti, ki spodbujajo bralno pismenost in bralne navade za vse skupine prebivalcev, posebej tudi za ranljive ciljne skupine.

V knjižnici bomo zagotavljali dostop do slovenske in madžarske založniške produkcije, povezovali preteklost našega okolja z njegovo prihodnostjo in stremeli k ohranjanju kulturne dediščine. K branju in obisku dejavnosti knjižnice in aktivnemu sodelovanju z nami bomo spodbujali otroke, odrasle in starejše – tiste, ki dobro obvladajo branje in sodobno tehnologijo, pa tudi tiste, ki so pri tem še malce nerodni. Naša knjižnica želi še naprej prispevati k boljšemu življenju prebivalcev z nudenjem pomoči pri zagotavljanju informacij, s podporo potrebam prebivalcev v odnosu do ogromne količine informacij, ki so dostopne, ter z zagotavljanjem dostopa do različnega gradiva in medijev. Naša knjižnica želi postati prostor za razmišljanje, kreativnost, učenje ter kulturno izkušnjo, prostor za uporabo e-storitev in za novih oblik komunikacije in biti temelj za odpiranje miselnega prostora z informacijami za širjenje temeljnih vrednot demokracije, saj knjižnica, ki je namenjena vsem prebivalcem, krepi njihovo vključenost v kulturno skupnost.

Knjižnica bo v skladu s finančnimi možnostmi ponujala tradicionalne in nove medije za različne ciljne skupine uporabnikov. Neprekinjena bo pozornost tiskani knjigi, ki je še vedno najbolj prepoznavno gradivo, njena izposoja bralcem pa bo še mnogo let najpogostejša storitev knjižnice. Obračamo pa se že tudi k elektronski knjigi in njeni elektronski izposoji, kar bo lahko pripeljalo do velikih premikov v delovanju knjižnice.

Naš izziv je iskanje ravnotežja med razvojem tradicionalnih in novih storitev v fizičnem in virtualnem prostoru. Naši cilji so izraženi v naši viziji in predloženi strategiji.

Dr. Albert Halász,
direktor

PRAVNE PODLAGE

1. Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Lendava – Könyvtár Lendva. (Uradni list RS, št. 8/04).
2. Zakon o knjižničarstvu. Uradni list RS 87/2001, 96/2002 in podzakonski predpisi:
Uredba o osnovnih storitvah knjižnice (Uradni list RS, št. 29/03),
Pravilnik o pogojih izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/03 in 70/08),
Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS, št. 88/03),
Pravilnik o razvidu knjižnic (Uradni list RS, št. 105/03),
Pravilnik o izdaji dovoljenj za vzajemno katalogizacijo (Uradni list RS, št.107/08),
Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/03),
Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila, Uradni list RS 42/2004,
Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva, NUK/13. 6. 2003.
3. Zakon o obveznem izvodu publikacij (ZOIPPub) (Uradni list RS, št. 69/06 in 86/09).
4. Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07–ZUIJK in UPB1, 56/08 in 4/10 in 20/11).
5. Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91 s spremembami in dopolnitvami).
6. Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS št. 72/93 s spremembami in dopolnitvami).
7. Standardi za splošne knjižnice, Ministrstvo za kulturo 2005.
8. Etični kodeks slovenskih knjižničarjev, 1995.

Na poslovanje knjižnice vplivajo tudi drugi predpisi, npr.:

1. Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 56/02, 110/02, 2/2004, 10/04, 23/05, 35/05, 62/05, 75/05, 113/05, 21/06, 23/06, 32/06, 62/06, 131/06, 11/07, 33/07, 63/07, 65/08, 69/08, 69/08, 74/09, 40/12).
2. Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/06,16/08, 19/10 in 18/11).
3. Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 in 114/06).
4. Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – UPB3 in 68/08).
5. Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB1).
6. Računovodski standardi.
7. Zakon o sistemu plač v javnem sektorju in spremembe, Uradni list RS 20/04 in 70/04, 70/05.
8. Kolektivna pogodba za javni sektor (Uradni list RS, št. 57/08, 86/08 in 3/09).
9. Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti (Uradni list RS, št. 45/04, 39/96, 40/97, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 60/08, 61/08).
10. Pravilnik o napredovanju zaposlenih v javnem sektorju, Uradni list RS 41/94 in spremembe.
11. Uredba o dodatni delovni uspešnosti v javnem sektorju, Uradni list RS 23/04, 71/04.
12. Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju, Uradni list RS št. 73/05 in spremembe.
13. Predpisi s področja varnosti in zdravja pri delu, požarne varnosti ter drugi akti.

1. PREDSTAVITEV

Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva je javni zavod, ki zbira, hrani, obdeluje, postavlja in posreduje knjižnično gradivo ter omogoča dostop do informacij vsem prebivalcem na območju, ki ga v skladu z zakonom pokriva s svojo dejavnostjo. S svojo knjižnično dejavnostjo pokriva območje občin Lendava, Dobrovnik, Črenšovci, Kobilje, Odranci, Turnišče in Velika Polana. Na tem območju deluje v okviru osrednje knjižnice 12 krajevnih knjižnic: 7 na enojezičnem (Črenšovci, Bistrica, Hotiza, Kobilje, Odranci, Turnišče in Velika Polana) in 5 na dvojezičnem območju (Dobrovnik, Dolina, Gaberje, Genterovci in Petišovci).

Po svoji karakteristiki Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva sodi med splošne knjižnice in opravlja funkcijo osrednje knjižnice s sedežem na narodnostno mešanem območju. Ustanoviteljici knjižnice sta Občina Lendava in Občina Dobrovnik, soustanoviteljici pa Madžarska samoupravna narodna skupnost Občine Lendava in Madžarska samoupravna narodna skupnost občine Dobrovnik (Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva, Uradni list 8/04). Za ostale občine knjižnica izvaja dejavnost na osnovi podpisanih pogodb.

Na dan 1. 1. 2014 je imela knjižnica skupno 161.616 enot strokovno urejenega knjižničnega gradiva (153.612 knjižnega in 8.004 enot neknjižnega gradiva), od tega je 85.651 enot v osrednji knjižnici, 75.965 enot pa v krajevnih knjižnicah. 34.709 enot gradiva je v madžarskem jeziku in 6.285 enot v tujih jezikih. Gradivo je dostopno v prostem pristopu in je na police postavljeno na podlagi sistema UDK (univerzalna decimalna klasifikacija). Gradivo za mladino je postavljeno ločeno od gradiva za odrasle, pri čemer je leposlovje urejeno po starostnih stopnjah. Znotraj tega sistema slovenske in madžarske knjige na policah stojijo skupaj.

Nabavna politika knjižničnega gradiva naše knjižnice poteka v skladu z Letnim načrtom nakupa knjižničnega gradiva Knjižnice Lendava – Könyvtár Lendva. Knjižnica nabavlja gradivo z nakupom, knjige pa dobimo tudi v dar. Nabavna politika knjižničnega gradiva naše knjižnice temelji na strokovnih načelih, ki veljajo za oblikovanje zbirk splošnih knjižnic, in ugotavljanju potreb okolja, v katerem knjižnica deluje. Pri oblikovanju letnega nakupa gradiva se poskušamo držati Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe o nakupu 60 % strokovne literature in 40 % leposlovja, znotraj tega pa je okrog 30 % nakupa namenjenega gradivu za otroke do 15. leta starosti. Nabavljamo slovensko, madžarsko in tujejezično gradivo.

Vse krajevne knjižnice z izjemo Velike Polane poslujejo nemoteno in opravljajo svojo dejavnost za uporabnike na njihovem območju. Težave s krajevno knjižnico Velika Polana se vlečejo že nekaj let, kljub temu pa za omenjeno krajevno knjižnico poteka nemotena nabava knjižničnega gradiva, ki je zaenkrat na razpolago bralcem v osrednji knjižnici v Lendavi. V kolikor bo prišlo do dogovora o ponovnem odprtju knjižnice v Veliki Polani, se bo gradivo preselilo nazaj v krajevno knjižnico Velika Polana.

Slaba ekonomska situacija, pomanjkanje javnih sredstev, brezposelnost, slaba socialna slika prebivalcev v regiji, ki vodi celo v nezainteresiranost in apatijo, so dodatne nevarnosti za nadaljnji razvoj knjižnice. Slabše ekonomsko in socialno stanje v okolju je lahko za knjižnico tudi ena od priložnosti, da izkoristi svoje notranje prednosti in znanje ter ponudi storitve, ki v varnem okolju omogočajo vsem ljudem dostop do informacij in sodelovanja v javnem življenju in jim pomagajo pri premagovanju težav v novi družbeni situaciji in v socialni stiski.

2. POSLANSTVO

Poslanstvo knjižnice je trajno in nemoteno izvajanje knjižnične dejavnosti ter omogočanje zadovoljevanja izobraževalnih, informacijskih, kulturnih in razvedrilnih potreb uporabnikov za območje sedmih občin, ki ga knjižnica v skladu z zakonom pokriva s svojo dejavnostjo.

V skladu s 25. členom ZKnj-1 Knjižnica Lendava zagotavlja tudi knjižnično dejavnost, namenjeno pripadnikom madžarske narodne skupnosti ter pripadnikom romske skupnosti. Knjižnica zagotavlja pripadnikom narodne skupnosti tudi komuniciranje v njihovem jeziku.

Knjižnično dejavnost, ki je javna služba, Knjižnica Lendava izvaja preko naslednjih dejavnosti:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanje informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Knjižnica v skladu s strokovnimi načeli organizira zbirko knjižničnega gradiva in virov informacij z namenom zagotavljanja posameznikom in skupinam dostopnost in uporabo:

- lastnega gradiva in z njim povezanih informacij,
- medknjižnične izposoje,
- zunanjih dostopnih informacijskih virov.

Knjižnica v okviru svoje dejavnosti:

- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane z njeno dejavnostjo.

Osnovno poslanstvo knjižnice je namenjeno predvsem:

- dvigu bralne kulture in izboljšanju informacijske pismenosti,
- dvigu ustvarjalnosti in kreativnosti lokalnega prebivalstva,
- spodbujanju medgeneracijskega sodelovanja,
- sodelovanju med ustanovami in posamezniki na narodnostno mešanem območju,
- približevanju kulturnih dobrin širšemu krogu občanov,
- ohranjanju in varovanju kulturne dediščine oz. domoznanskega gradiva.

Knjižnica Lendava se je v zadnjih letih razvila v eno bolje založenih slovenskih splošnih knjižnic. Tudi podatki o medknjižnični izposoji gradiva kažejo porast predvsem pri gradivu, ki ga naša knjižnica posoja drugim knjižnicam. Takšen trend si bomo prizadevali obdržati. Naše knjižničarje odlikujejo profesionalnost, strokovnost in prijaznost. Uporabnikom zagotavljamo

dostop do informacij in vseh brezplačnih storitev, spodbujamo bralno kulturo in jih motiviramo k vseživljenjskemu izobraževanju. Prizadevamo si ohranjati in negovati kulturno identiteto, saj s svojimi storitvami sooblikujemo podobo Lendave in njene okolice. Uporabnikom omogočamo dostop do informacij iz lastne zbirke in zbirk drugih knjižnic ter ostalih ponudnikov informacij. Digitalne tehnologije in internet nam omogočajo nove poti do uporabnikov, izboljšanje in povečanje obsega storitev in prinašajo inovativnost v našo delovanje. Z uresničevanjem načela splošne dostopnosti informacij prispevamo k zmanjševanju razkoraka med tistimi, ki imajo možnosti in sredstva za neoviran dostop do informacij, in med tistimi, ki te možnosti zaradi katerega koli vzroka nimajo.

Smo splošna knjižnica, ki:

- je kulturno središče, ki skrbi za ohranjanje kulturne dediščine ter prenaša spoštljiv odnos do nje na vse generacije,
- širi bralno kulturo pri vseh kategorijah in generacijah bralcev,
- je socialno središče različnih mnenj, zamisli in spoštuje pravico vseh do svobodne izbire knjižničnega gradiva in storitev,
- je gostoljuben prostor strokovno usposobljenih, prijaznih in komunikativnih knjižničark in knjižničarjev,
- se odziva na potrebe okolja ter s svojimi dejavnostmi bogati kulturno družabno in duhovno življenje,
- si v okviru materialnih zmožnosti prizadeva uvajati nove tehnologije in novosti v stroki.

3. VIZIJA

Vizija Knjižnice Lendava – Könyvtár Lendva je postati osrednja kulturna ustanova za vse prebivalce in obiskovalce s široko ponudbo svojih storitev na področju delovanja, kjer bodo kulturne, jezikovne in druge družbene raznolikosti vrednota in izziv za boljše in bogatejše storitve.

4. IZHODIŠČA STRATEŠKEGA NAČRTA

Ostati želimo prijazna knjižnica, ki bo vsem uporabnikom še naprej izboljševala kvaliteto življenja, omogočala izobraževanje in še prijetneje izpolnjevala prosti čas. Prizadevali si bomo, da bi se v kar največji meri približali najširšemu krogu prebivalstva in vsakemu posamezniku, v želji, da bi nas poiskal ter uporabljal našo knjižnično zbirko in storitve. Vsem našim uporabnikom oziroma članom bomo nudili storitve, ki bodo v še večji meri zadovoljevale njihova pričakovanja in potrebe. V svojem okolju želimo postati še bolj prepoznavni ter prebivalce ozaveščati o potrebnosti, koristnosti in nepogrešljivosti Knjižnice Lendava za sedanji in bodoči kulturni ter duhovni razvoj.

Naši cilji bodo predvsem ponudba informacij in storitev, ki so osredotočene na kulturne, izobraževalne, informacijske in socialne potrebe okolja. Usmerjena v razvoj bo Knjižnica Lendava v svojem lokalnem okolju povezovala kulturne, informacijske in izobraževalne dejavnosti z interesi svojih uporabnikov in s tem aktivno sooblikovala slovenski knjižnični sistem. V skladu s standardi in zakonodajo s področja knjižničarstva bo knjižnica ohranjala obstoječo mrežo krajevnih knjižnic in tako zagotavljala dostopnost knjižničnih storitev vsem

prebivalcem in obiskovalcem svojega lokalnega okolja. S skrbno in premišljeno nabavo gradiva si bo prizadevala oblikovati obsežno, pestro, kakovostno in aktualno knjižnično zbirko za prebivalce vseh sedmih občin. S kakovostno strokovno obdelavo gradiva bo nudila širok vir informacij o zbirki in omogočila njeno učinkovito uporabo. Knjižnica bo zbirala, obdelovala, hranila in posredovala gradivo in informacije o svoji lokalni skupnosti in s tem ohranjala lokalno dediščino. Še posebej se bo trudila oblikovati zbirko gradiva in informacij ter razvijala storitve za ranljive skupine prebivalstva (starejši, etnične skupine, brezposelni, socialno ogroženi, uporabniki s posebnimi potrebami). Knjižnica bo nadgradila poslovanje z uporabniki z možnostjo storitev za samostojno uporabo knjižnice ter uvajanjem novih tehnologij za avtomatizacijo procesov in enostavno komunikacijo z uporabniki. V sodelovanju s svojimi uporabniki in lokalno skupnostjo ter v skladu s sodobnimi strokovnimi izhodišči bo razvijala storitve, ki bodo uporabne za vse skupine prebivalcev in jih bodo le-ti lahko uporabili pri delu, učenju, raziskovanju, medgeneracijskem sodelovanju ali v prostem času kot navdih za lastno ustvarjalnost.

Fizični prostor knjižnice bo postal ena od »storitev« knjižnice, ki ponuja kulturne, socialne in vseživljenjske priložnosti in nagovarja uporabnike k obisku in uporabi. Knjižnica se bo v sodelovanju z lokalno skupnostjo trudila za zagotavljanje ustreznih prostorskih možnosti in sodobne opreme za uporabo knjižničnega gradiva. Spletna stran knjižnice bo postala osrednja informacijska točka za dostop do e-vsebin. Knjižnica bo vzpostavila podatkovne zbirke iz lastnega gradiva, predvsem za promocijo lokalne zgodovine oz. domoznanske dejavnosti. Z novimi oblikami knjižnične vzgoje bo spodbujala bralno kulturo že od vrtca naprej. S številnimi prireditvami in drugimi dejavnostmi za promocijo predvsem lokalnih ustvarjalcev bo eden od aktivnih nosilcev kulturnega življenja v mestu in njeni okolici. Ob podpori napredne informacijsko-komunikacijske tehnologije bo razvijala različne oblike znanja za vse starostne in socialne skupine prebivalcev. Knjižnica se bo vključevala v procese vseživljenjskega učenja z izvajanjem programov neformalnega izobraževanja in priložnostnega učenja uporabnikov. Knjižnica mora biti središče za samostojno učenje, zagotavljati mora borzo znanja in prostor za študijske in druge učne aktivnosti. Knjižnica je lahko tudi pobudnik in partner pri prizadevanjih za trajnostni razvoj okolja. Z novimi oblikami komunikacije z uporabniki (socialna omrežja, spletna stran, javni portal) si bo knjižnica prizadevala za tesnejši in bolj dinamičen stik z uporabniki. Pri sodelovanju z javnostjo bo poudarjala prednosti, ki jih delovanje knjižnice prinaša okolju. Povezovala se bo s kulturnimi, vzgojno-izobraževalnimi in socialnimi ustanovami ter aktivno sodelovala z drugimi knjižnicami in ustanovami, povezanimi z bibliotekarsko in informacijsko stroko. Spodbujala bo medknjižnično izposajo ter dostop do podatkov in gradiva preko sistema COBISS. Knjižnica bo nudila podporo založniški dejavnosti v lokalnem okolju in tako spodbujala kreativnost in komunikacijo lokalnih izvajalcev. Knjižnica si bo prizadevala za izboljšanje notranje komunikacije med zaposlenimi in vzpostavila mehanizme za spodbujanje samoiniciativnosti ter večopravnosti. S spodbujanjem timskega dela, uvedbo sodobnih komunikacijskih poti in uvajanjem sodobnih kadrovskega principov bo vpeljala trdno, a prožno organizacijsko strukturo, ki bo omogočala notranjo mobilnost zaposlenih in njihov strokovni razvoj.

5. OCENA STANJA

1.1. PROSTORSKA UREDITEV

Knjižnica še vedno deluje v utesnjenih in neprimernih prostorih, saj ji za nemoteno opravljanje dejavnosti še zmeraj primanjkuje približno 1000–1500 m² prostorskih površin. Stavba je potrebna nujnih obnovitvenih del. Tudi dvorišče je v klavnem stanju in je potrebno temeljite obnove. Upamo, da bo v kratkem prišlo do konkretne uresničitve projekta prenove oz. preselitve, saj so trenutne prostorske razmere težke. V zadnjem času so se pojavile še težave s podtalnico, ki nam je zalila kletne prostore, kar bi lahko pomenilo veliko katastrofo za knjižnično gradivo.

1.2. KADER

Še vedno se srečujemo z nerešeno problematiko financiranja knjižnične dejavnosti s strani ostalih občin, saj nekatere niso pripravljene zagotavljati pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti prebivalcem svoje občine in prispevati zadostnih finančnih sredstev ter so imune na vsa naša prizadevanja v zvezi s tem, kar nam zelo otežuje delo. Situacija se še zmerom rešuje na račun nezadostnega števila zaposlenih, glede na predpise Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Po navedenih izračunih bi knjižnica morala imeti skupno zaposlenih 15,68 delavcev, in sicer bi 14,18 delavcev morali financirati iz občinskega proračuna, 1,5 delavca pa iz sredstev za narodnostni program oz. iz državnega proračuna, trenutno pa ima knjižnica le 10 zaposlenih.

Izračun potrebnega števila zaposlenih za doseganje minimalnih kadrovskih normativov je bil preverjen pri Narodni in univerzitetni knjižnici, Centru za razvoj knjižnic in potrjen pri pristojnih službah Ministrstva za kulturo in je razviden iz spodnje tabele.

Tabela 1: Izračun potrebnega števila zaposlenih

Minimalni kadrovski normativi za sedanjo knjižnico Lendava (7 občin)	število prebivalcev 1. 1. 2012	23.630
	Osnova	Število EPZ
Strokovni knjižnični delavci za opravljanje nalog iz 2. člena ZKnj-1	0,37 EPZ za opravljanje nalog iz 2. člena ZKnj-1 (14. člen Pravilnika)	8,74
Strokovni knjižnični delavci za opravljanje nalog iz 16. člena ZKnj-1	0,32 EPZ za opravljanje naloge (14. člen Pravilnika)	1,92
Strokovni delavci za opravljanje dejavnosti domoznanske zbirke	1 na prirast 5000 enot domoznanskega gradiva (14. člen Praviln.), dejanski prirast 789 i. e.	0,16
Administrativno tehnični oziroma manipulativni delavci	1 na 10.000 prebivalcev (14. člen Pravilnika)	2,36
Upravni delavec		1
Skupaj		14,18
ni upoštevan strokovni delavec z aktivnim znanjem manjšinskega jezika, ki ga financira država (1,5 delovnih mest bibliotekarja)		

1.3. FINANCIRANJE

Knjižnica pridobiva sredstva za svoje delo iz javnih sredstev (od ustanoviteljev, občin pogodbenih partneric na osnovi pogodb in od Ministrstva za kulturo), plačil uporabnikov za storitve javne službe (članarine, zamudnine, fotokopije ...), s prodajo blaga in storitev na trgu ter na javnih razpisih in pozivih v Sloveniji in na Madžarskem.

Po 53. členu Zakona o knjižničarstvu – ZKnj-1 (Uradni list RS 87/2001) naj bi občine zagotavljale finančno obveznost za skupne stroške knjižnice premosorazmerno s številom njihovih prebivalcev, medtem ko stroške knjižnične dejavnosti, ki nastanejo neposredno na območju občine, krije vsaka občina sama.

Občine naj bi knjižnici zagotavljale finančna sredstva v skladu s Pravilnikom o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/2003).

Procentualni izračuni temeljijo na deležu prebivalcev posameznih občin. 74,08 % vseh stroškov, ki nastanejo pri izvajanju osnovne dejavnosti knjižnice, krije Občina Lendava, 25,92 % pa bi moralo kriti ostalih 6 občin, premosorazmerno s številom njihovih prebivalcev (Dobrovnik 2,71 %, Črenšovci 8,45 %, Kobilje 1,18 %, Odranci 3,36 %, Turnišče 7,09 %, V. Polana 3,13 %). K takšnemu načinu financiranja so s podpisom osnovne pogodbe o financiranju knjižnične dejavnosti na območju njihovih občin svoj pristanek dale občine Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Turnišče in Velika Polana. Pogodbe še vedno ni podpisala Občina Odranci. Finančni deleži občin glede na število prebivalcev v odstotkih so razvidni iz priložene tabele 2.

Tabela 2: Finančni deleži občin glede na število prebivalcev (leta 2004) v odstotkih

	OBČINA	Število prebivalcev na dan izračuna razmerij	Delež prebivalcev v %	Delež v celotnem finančnem načrtu v %
1	Lendava	11.454	46,71	74,08
2	Dobrovnik	1.385	5,65	2,71
3	Črenšovci	4.331	17,66	8,45
4	Kobilje	633	2,58	1,18
5	Odranci	1.696	6,92	3,36
6	Turnišče	3.491	14,24	7,09
7	Velika Polana	1.531	6,24	3,13
	SKUPAJ	24.521	100	100

Knjižnica Lendava kot osrednja knjižnica izvaja knjižnično dejavnost za sedem občin, od teh sta v skladu z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendava (Uradni list RS 8/04) ustanoviteljici Občina Lendava in Občina Dobrovnik, občine Črenšovci, Kobilje, Odranci, Velika Polana in Turnišče pa pogodbene partnerice knjižnice.

Iz spodnje tabele je razvidno, da kljub podpisu pogodbe o sodelovanju občine le delno pokrijejo svoje obveznosti ali jih sploh ne pokrijejo.

Tabela 3: Finančna sredstva občin v letu 2013

OBČINE	Izračunana finančna obveznost občin v EUR	Pogodbeni znesek	% 3 : 2	Nakazana sredstva v EUR
Lendava	253.728	250.000	98	260.141
Črenšovci	36.495	22.172	61	22.172
Dobrovnik	11.727	6.000	51	4.500
Kobilje	5.199	4.100	79	2.236
Odranci	14.556	4.351*	30	4.351
Turnišče	30.350	9.600	32	9.600
Velika Polana	13.383	0	0	0
SKUPAJ	365.438	296.223	81	303.000

*Aneksov za financiranje knjižnične dejavnosti za leto 2013 nista podpisali občini Velika Polana in Odranci. Občina Odranci je kljub temu v svojem proračunu zagotovila majhen delež finančnih sredstev, ki ga je v tekočem letu knjižnici tudi nakazala v enkratnem znesku. Enako je storila tudi v prejšnjih letih.

Največ težav imamo z Občino Velika Polana. V letih 2007 do 2013 je občina knjižnici nakazala le 3.876 EUR za nakup knjižničnega gradiva, in sicer v letu 2010. V letih 2007, 2008 in 2012 je župan sicer podpisal »Izjavo občine o zagotovljenih sredstvih za nakup knjižničnega gradiva kot prilogo k prijavi za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah iz državnega proračuna«, vendar knjižnici kljub temu ni zagotovil finančnih sredstev, v letih 2009 in 2011, 2013 in 2014 pa izjave sploh ni podpisal. Knjižnica v Veliki Polani se nahaja v prostorih osnovne šole, kamor imajo odrasli bralci omejen dostop in že dalj časa ne deluje. Kljub večkratnim pozivom, župan ni pripravljen na dialog, ki bi nam omogočil vsaj pristop k reševanju problema. Uporabniki iz občine Velika Polana se obračajo na nas s prošnjami, da bi uredili dostopnost in delovanje knjižnice.

S strani Občine Velika Polana nam je bilo onemogočeno opravljanje inventure v njihovi knjižnici z razlogom, da se knjižnica prenavlja.

STRATEŠKI CILJI

PROGRAMSKE USMERITVE IN OBSEG PROGRAMA

Osnovno dejavnost splošnih knjižnic določajo zakon in podzakonski akti. V knjižnici podrobneje načrtujemo dejavnosti in obseg programov posebej za jesenski in spomladanski čas v odvisnosti od ponudbe vsebin na trgu in od razpoložljivih finančnih sredstev. Ustaljeni programi, ki jih načrtujemo tudi v bodoče, so predvsem sledeči:

- za najmlajše obiskovalce redne popoldanske pravljичne ure vsak drugi torek v mesecu v madžarskem, vsak tretji torek pa v slovenskem jeziku,
- v sodelovanju z vrtci in šolami pravljичne ure in predstave za organizirane skupine otrok,
- v sodelovanju s šolami izvajanje projekta Rastem s knjigo (za spodbujanje mladih k branju) za sedmošolce in dijake prvih letnikov srednjih šol,
- literarne ure in razstave za organizirane skupine učencev in dijakov,
- literarne večere in druge kulturne prireditve za odrasle,
- poletno pravljичno dvorišče za najmlajše s promocijo knjižnice in branja,
- sodelovanje pri projektu SIMBIOZ@, npr. za dvig računalniške pismenosti starejših,
- izvajanje bralnih ur v Domu starejših občanov v Lendavi v slovenskem in madžarskem jeziku,
- izbiranje "Mladega bralca/mlade bralke, oz. bralca/bralke", ki ga/jo izberemo v aktualnem letnem času glede na največje število prebranih knjig, na osnovi česar najbolj pridni mladi in odrasli bralci prejmejo knjižne nagrade za pomlad, poletje, jesen in zimo,
- organiziranje bralne akcije "Knjižni molj" za osnovnošolce, ki želi spodbuditi branje slovenskih in madžarskih domačih avtorjev,
- priprava tematskih razstav skozi celo leto,
- v letu 2013 je Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva začela aktivno (so)delovati na socialnem omrežju Facebook, kjer objavljamo vabila na svoje prireditve in fotografije s teh dogodkov ter splošna obvestila, kar bomo v prihodnjih letih še nadgradili,
- knjižnica vzdržuje portal s koledarjem kulturnih prireditev KjeKaj/HolMi za boljšo koordinacijo organiziranja prireditev v Občini Lendava.

NOVA KNJIŽNICA – INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

Izhodišče: Knjižnica trenutno deluje v zelo oteženih pogojih. Nepremičnina je dotrajana, na razpolago ni dovolj prostorov za nemoteno opravljanje dejavnosti. Prostorska problematika v knjižnici je zato stalnica in nenehen izziv. Poseben problem v knjižnični mreži predstavljajo neustrezni prostori osrednje knjižnice, saj do sedaj še ni bilo mogoče najti učinkovitih ukrepov in finančnih virov za izvedbo investicije. Na področju knjižnične mreže zato ostaja prioriteta prizadevanje za izvedbo načrtovane investicije v osrednjo knjižnico.

CILJ 1

Zagotovitev novih prostorov ali obnova in dograditev obstoječih prostorov osrednje knjižnice.

Aktivnosti: Iskanje primernih rešitev z ustanoviteljem, Občino Lendava.

Pričakovani učinki: Izvajanje knjižnične dejavnosti v polnem obsegu z dodatnimi novimi storitvami iz strateškega načrta.

Kazalniki uspešnosti: Povečano število zadovoljnih uporabnikov, knjižnica bo postala osrednji kulturni prostor.

ORGANIZACIJSKA PRENOVA

Izhodišče: Knjižnica ima zastareli odlok o ustanovitvi in s tem vzporedno določene interne akte, npr. sistemizacijo ipd.

CILJ 2

Sprememba akta o ustanovitvi, uskladitev z zakonom, dopolnitev dejavnosti z novimi vsebinami, predvsem na področju domoznanstva (znanstveno-raziskovalna dejavnost). Sprememba ostalih notranjih aktov (sistemizacija ipd). Postavitev novih medsebojnih odnosov v knjižnični mreži. Vpetost v druge oblike kulturne dejavnosti.

Aktivnosti: Iskanje primernih rešitev z ustanoviteljem, Občino Lendava, in drugim ustanoviteljem in soustanoviteljema ter z občinami, za katere opravljamo knjižnično dejavnost.

Pričakovani učinki: Ureditev razmer financiranja dejavnosti, nemoteno delovanje.

Kazalniki uspešnosti: Izboljšane in razširjene vsebine.

ZUNANJE IN NOTRANJE OKOLJE, KADROVSKI NAČRT

Izhodišče: V zaostrenih pogojih financiranja postaja področje organizacije in optimizacije procesov še pomembnejše, saj zaradi obstoječe zakonodaje skoraj ne moremo pričakovati, da bi se sicer zelo podhranjeno število kadrov, s katerim ne dosegamo niti minimalnih zakonskih pogojev, v naslednjem obdobju izboljšalo. Nasprotno, z obstoječim številom zaposlenih bomo morali slediti vse večjim zahtevam okolja in financerjev ter skozi družbeno odgovornost, ki je vpeta v naše poslanstvo, integrirati v svoje delovanje različne ciljne skupine, delovati okoljsko sprejemljivo in si prizadevati za zadovoljstvo in zaupanje uporabnikov ter splošen ugled knjižnice v okolju. Naša prednost bo timsko delo, to pa je osnova za vključenost zaposlenih na vseh ravneh dela knjižnice in njihovo sooblikovanje politike knjižnice ter soodločanje in prevzemanje odgovornosti za svoje delo. Okolje in nove razmere v družbi za uspešno delo zahtevajo vedno nove dejavnosti, število zaposlenih pa ostaja enako. Tako prihaja do preobremenitev in pogostih izpadov, zaradi česar je težko ohranjati nemoteno odprtost krajevnih knjižnic in izvajanje vseh nalog. Kljub zakonskim omejitvam in predvideni reorganizaciji dela si bomo zato prizadevali za zaposlitev dodatnega kadra. Še vedno pa nimamo dovolj izdelanega modela izobraževanja in notranjega prenosa znanja ter modela spremljanja učinkov izobraževanja, kar bo permanentna naloga vodstva in zaposlenih. Najti bo potrebno tudi učinkovitejši model organizacije dela v času odprtosti krajevnih knjižnic ter sistem nadomeščanja, ki bo omogočal nemoteno izvajanje vseh knjižničnih storitev.

CILJ 3

Poznavanje okolja je za knjižnico bistvenega pomena zato, da lahko sledimo razvoju sodobne družbe, potrebam, željam, vedenju, pričakovanjem in motivom trenutnih in potencialnih uporabnikov, zahtevam in stanju okolja. Le tako bomo lahko ponudili storitve, ki bodo koristne in smiselno uporabljene, hkrati pa lahko s poznavanjem okolja kreiramo ponudbo v skladu s svojim poslanstvom in s tem vplivamo na spremembe vedenja uporabnikov ter prispevamo k razvoju sodobne družbe. Poznati moramo tudi svoje notranje okolje, prednosti in slabosti poslovanja, notranjo kulturo, razpoloženje in zadovoljstvo zaposlenih. Slednje omogoča prilagajanje in izboljšanje notranjega poslovanja z namenom doseganja dobrih

rezultatov dela, ki se odražajo navzven. Kadrovski načrt se bo izdelal posebej za vsako leto, ko bo zakon to dovoljeval, pa bomo stremeli k zapolnitvi izračunanega števila zaposlenih v skladu s sistemizacijo. Zunanji sodelavci bodo načrtovani v skladu z razpisi Zavoda za zaposlovanje in smernicami ter izhodišči ustanoviteljev in občin, za katere izvajamo knjižnično dejavnost.

Aktivnosti: Analiza okolja, interaktiven odnos z uporabniki, zbiranje predlogov za izboljšanje storitev. Dodatno izboljšanje notranje organiziranosti in vpetosti zaposlenih v procese odločanja in realizacije zastavljenih nalog.

Pričakovani učinki: Poznavanje potreb okolja in notranje organiziranosti, izboljšano poslovanje.

Kazalniki uspešnosti: Zadovoljstvo uporabnikov in širšega okolja, dobri poslovni rezultati.

CILJ 4

Upravljanje knjižnične zbirke je ena bistvenih poslovnih aktivnosti knjižnice, saj želimo z njenim učinkovitim upravljanjem oblikovati takšno zbirko, ki bo odgovarjala na potrebe prebivalcev, torej mora biti knjižnična zbirka dovolj obsežna, pestra, odzivati se mora na spremembe v okolju, biti pa mora tudi aktualna. Upravljanje knjižnične zbirke je sistematična aktivnost, ki zajema načrtovanje, zgradbo, rast, vrednotenje in uporabo knjižnične zbirke v daljšem časovnem obdobju. V ta namen knjižnica vsako letno izdela letni načrt nakupa knjižničnega gradiva v Knjižnici Lendava.

Aktivnosti: Tekoče in dodatno usposabljanje na področju bibliotekarstva s poudarkom na upravljanju knjižnične zbirke.

Pričakovani učinki: Optimalna količina knjižničnega gradiva in porast obrata gradiva.

Kazalniki uspešnosti: Povečan vpis članov in povečana izposoja knjižničnega gradiva.

CILJ 5

Promocija knjižnice bo usmerjena v prepoznavanje pomena knjižnice za lokalno okolje in v iskanje podpore pri procesu pridobivanja finančnih sredstev za knjižnico. Promocijske akcije, povezane s posameznimi dogodki v lokalnih okoljih, bomo izvajali v skladu z načrtom vsakoletnih prireditvev in dejavnosti. Načrtovali bomo akcije približevanja knjižnice ciljnim skupinam uporabnikov (npr. podarjamo izkaznice prvošolcem, brezplačne vpisnine za pedagoške delavce itd.). Namen posameznih akcij je ozaveščanje prebivalstva o pomenu splošne knjižnice v lokalnem okolju in koristih, ki jih le-ta prinaša v njihovo življenje. Akcije so posledično usmerjene v povečanje uporabe storitev s strani posameznih skupin uporabnikov ter članstva in izposoje knjižničnega gradiva.

Aktivnosti: Načrtovane prireditve za promocijo knjige, knjižnice in kulture nasploh.

Pričakovani učinki: Prepoznavnost in bogata ponudba knjižnice.

Kazalniki uspešnosti: Večji obisk knjižnice in posledično več dogodkov za ciljne skupine.

CILJ 6

Založniška produkcija je značilna za področje delovanja knjižnice, zaradi česar bo sledila tradiciji in potrebam zunanje in notranje javnosti v skladu s finančnimi možnostmi. Tiskovine bomo v digitalni obliki objavljali tudi na spletni strani knjižnice. V tem segmentu produkcije se bo, razen dviga kvalitete izdanih publikacij, potrebno poleg ljubiteljske in polprofesionalne dejavnosti (revija Lindua), osredotočiti še na profesionalno, torej znanstveno udejstvovanje – potrebno bo ponovno oživiti strokovno revijo Lendavski zvezki – Lendvai füzetek.

Aktivnosti: Zagotovitev sredstev in ustreznega strokovnega kadra za te dejavnosti.

Pričakovani učinki: Dvig kvalitete tovrstne dejavnosti v knjižnici.

Kazalniki uspešnosti: Dobra odmevnost v lokalni in širši laični oz. strokovni javnosti.

CILJ 7

Organizacija ne le permanentnega izobraževanja za vsako sistemizirano delovno mesto po planu, ampak tudi izobraževanje zaposlenih za pridobivanje čim širšega znanja s področja knjižničarstva in sorodnih ved ter sorodnih opravil in boljša organizacija dela. Učinkovita obdelava in oprema knjižničnega gradiva. Zaposleni v knjižnici so v procesu izobraževanja in skozi delovne izkušnje in permanentno izobraževanje pridobili bogate kompetence in znanja, ki jih občasno bogatijo še na različnih seminarjih, delavnicah, v delovnih skupinah, obiskih knjižnih sejmov in drugih izobraževanjih. V času, ko je potrebno sredstva krčiti tudi za udeležbo na tovrstnih izobraževanjih, je nujno izboljšati in nadgraditi že vzpostavljen sistem, predvsem pa oblikovati sistem, ki bo omogočal tako zunanje izobraževanje kot učinkovit prenos znanja in kompetenc znotraj knjižnice. Število zunanjih izobraževanj se lahko na ta način zmanjša, zaposleni pa svoje znanje prenesejo na sodelavce, ki se zunanjih izobraževanj ne udeležijo.

Aktivnosti: Organizacija dodatnega zunanjega izobraževanja in interno izobraževanje zaposlenih, kjer bomo uporabili že pridobljena znanja in veščine sodelavcev.

Pričakovani učinki: Povečana stopnja večopravnosti, boljša storilnost in fleksibilen odziv zaposlenih na dane potrebe.

Kazalniki uspešnosti: Lažja organizacija dela in izboljšana ter kakovostna ponudba s široko paleto storitev.

KNJIŽNICA ZA VSE IN POVSOD

Izhodišče: Knjižnica zaradi neurejenih prostorskih, kadrovskih in finančnih težav ne more nuditi vseh svojih storitev npr. ranljivim ciljnim skupinam (invalidom, mladoletnikom, starejšim, narodnim skupnostim ipd.), posebnim in specifičnim ciljnim skupinam (fotografom, šahistom, literarnim, dramskim in likovnim delavnicam ipd.) ter posebnim dogodkom (z manjšo dvorano za koncertne, konferenčne storitve, za likovne in druge delavnice in tematske razstave). Knjižnica nima na razpolago nove in sodobne tehnologije, kot so npr. bibliomat, elektronske knjige, lastna digitalna domoznanska zbirka ali naprave za vidno, slušno in drugače ovirane osebe.

CILJ 8

Zagotoviti opremo, knjižnično gradivo in pomoč pri usposabljanju za nove tehnologije tudi ranljivim ciljnim skupinam. Knjižnica kot prostor socialnega vključevanja ranljivih skupin prebivalstva za samostojno in aktivno življenje in preživljanje prostega časa: izposoja na domu, premične zbirke za ranljive skupine. Vključevanje različnih oblik dejavnosti v ustanovah, kjer se te zbirke nahajajo ali v knjižnici (pogovorne in pravljичne ure za starostnike, za varovance varstveno delovnega centra, bralna srečanja).

Aktivnosti: Večja skrb za izbor kvalitetnega knjižničnega gradiva in opreme za posebne ciljne skupine. Nabava digitalne povečevalne lupe za slabovidne, več glasovnega gradiva za slepe, več video gradiva s podnapisi za gluhe in naglušne. Vhod primeren za gibalno ovirane in za otroške vozičke.

Kazalniki uspešnosti: Vključevanje ranljivih ciljnih skupin v splošne družbene tokove.

CILJ 9

Omogočiti delovanje, razstave, srečanja in objavo na spletnih straneh knjižnice polprofesionalnim organizacijam (fotografi, literarni in likovni ustvarjalci, šahisti, dramski ustvarjalci ipd.). Knjižnica kot prostor srečevanja, druženja in navdiha (ponudba s področja umetnosti, kulture, bralne pismenosti).

Aktivnosti: Ob ureditvi novih prostorskih pogojev knjižnice bo potrebno načrtovati prostor in opremo za navedeni cilj.

Kazalniki uspešnosti: Angažiranost za sodelovanje in izvedeni projekti v sodelovanju s čim več družbeno dejavnimi skupinami.

CILJ 10

Ustvariti pogoje za izvedbo dogodkov, kot so manjše razstave, predstavitve, nastopi, predavanja, koncerti ipd. Osredotočili se bomo na dejavnosti, ki spodbujajo bralno pismenost in bralne navade za vse skupine prebivalcev (npr. bralna značka za odrasle in otroke, dan odprtih vrat za upokojece, promocija domačih, lokalnih avtorjev).

Aktivnosti: Ob ureditvi novih prostorskih pogojev knjižnice bo potrebno načrtovati tudi prostor in opremo za navedeni cilj.

Kazalniki uspešnosti: Kvalitetni in odmevni dogodki za potrebe vseh slojev in skupin lokalne skupnosti.

CILJ 11

Povečanje dostopnosti do knjižničnih storitev z obstoječimi in novimi tehnologijami. Virtualna knjižnica za uporabnike (portal knjižnice kot vstopna točka in družabna omrežja, mobilni dostopi do izbranih vsebin, e-učilnica, interaktivnost z uporabniki). Knjižnico bo potrebno opremiti s sodobno tehnologijo za avtomatizirano samostojno izposojanje in vračanje knjižničnega gradiva (bibliomat) ter nakup elektronskih knjig. Potrebno bo ustvariti lastno digitalno domoznansko zbirko kot konkurenčno prednost pred ostalimi tovrstnimi ponudniki.

Aktivnosti: Ob ureditvi novih prostorskih pogojev knjižnice bo potrebno načrtovati prostor in opremo za navedeni cilj. Potrebno bo ustvariti lastno digitalno domoznansko zbirko ter virtualno knjižnico.

Kazalniki uspešnosti: Konkurenčnost na področju zagotavljanja storitev z obstoječimi in novimi tehnologijami ter zadovoljstvo uporabnikov.

RAZISKAVA ZUNANJEGA OKOLJA

Okolje, v katerem deluje Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva, opravlja knjižnično dejavnost na področju sedmih občin, kjer s svojim delovanjem skrbi za potrebe lokalnega okolja in tako vpliva na kvaliteto življenja prebivalcev. Okolja posameznih občin se razlikujejo in to zahteva različen pristop v izvajanju in promociji knjižnične dejavnosti. Geografska raznolikost se kaže v različni dostopnosti in razgibanosti terena ter v velikosti okolja, gostoti naseljenosti in številu prebivalcev. Struktura knjižnične mreže Knjižnice Lendava – Könyvtár Lendva je odraz pokritosti delovanja v lokalnem okolju. Podatek je pomemben zaradi prepoznavanja prehajanja prebivalcev med krajevnimi knjižnicami; v nekaterih občinah je več krajevnih knjižnic (Lendava, Črenšovci), v ostalih pa samo ena knjižnica, uporabniki pa lahko aktivno izbirajo med njimi. Različen je tudi delež odprtosti posameznih knjižnic, ki je prilagojen potrebam posameznega okolja. Demografska struktura okolja kaže na raznoliko starostno sestavo prebivalstva in gospodinjstev po občinah. Pri

prikazu sestave članov gospodinjstev je upoštevano leto 2011, saj je to zadnji dostopen podatek, pri starostnih skupinah pa je upoštevano leto 2014. Gibanje selitvenega prirasta med leti 2010 in 2013 kaže, da je poglavitni vzrok upadanja števila prebivalcev predvsem v negativnih selitvenih gibanjih. Tudi s tem izzivom se mora Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva v prihodnosti spoprijeti, širiti ponudbo svojih storitev in usmerjati svojo dejavnost.

Gospodarsko okolje predstavlja indeks rasti povprečnih plač (bruto in neto) v letih 2010–2013 ter stopnjo brezposelnosti po občinah v letih 2011–2013. Tudi na tem področju se kažejo odstopanja po različnih občinah.

Segmentiranje na demografskih osnovah predstavlja primerjalne podatke glede na deleže starostnih skupin med člani in celotnim prebivalstvom ter gibanje deležev starostnih skupin. Segmentiranje na osnovi uporabe knjižničnih storitev kaže deleže članov in deleže obiskovalcev v krajevnih knjižnicah glede na občino stalnega bivališča v letih 2011–2013. Podatki kažejo na različno število članov in obiskovalcev knjižnice po posameznih občinah, za katere Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva izvaja knjižnično dejavnost. Zunanje okolje kaže dinamiko v migracijah prebivalstva, kar se odraža tudi v uporabi krajevnih knjižnic in njihovih storitev. Lokalno okolje je z vidika geografskih, demografskih in gospodarskih značilnosti ter dostopnosti družbene infrastrukture zelo pestro.

GEOGRAFSKO OKOLJE

Tabela 4: Površina, prebivalci, gostota naseljenosti (2012–2014)

Občina		2011	2012	2013
Črenšovci	Prebivalstvo – skupaj	4.137	4.144	4.052
	Število članov/celotno št. prebivalcev	10,51	11,15	8,12
	Število obiska/celotno št. prebivalcev	39,06	44,64	44,35
	Število izposoje/celotno št. prebivalcev	141,55	138,10	152,20
	Površina teritorialne enote (km ²)	33,7	33,7	33,7
	Gostota naseljenosti	122,8	123	120,2
Dobrovnik	Prebivalstvo – skupaj	1.335	1.338	1.319
	Število članov/celotno št. prebivalcev	11,98	12,11	12,51
	Število obiska/celotno št. prebivalcev	9,96	11,14	36,51
	Število izposoje/celotno št. prebivalcev	18,50	30,72	51,25
	Površina teritorialne enote (km ²)	31,1	31,1	31,1
	Gostota naseljenosti	42,9	43	42,4
Kobilje	Prebivalstvo – skupaj	618	621	590
	Število članov/celotno št. prebivalcev	11,65	12,40	14,24
	Število obiska/celotno št. prebivalcev	15,05	11,27	21,86
	Število izposoje/celotno št.			

	prebivalcev	53,07	42,19	71,01
	Površina teritorialne enote (km ²)	19,7	19,7	19,7
	Gostota naseljenosti	31,4	31,5	29,9
Lendava	Prebivalstvo – skupaj	11.026	10.997	10.721
	Število članov/celotno št. prebivalcev	39,22	40,67	42,97
	Število obiska/celotno št. prebivalcev	5,14	5,03	5,59
	Število izposoje/celotno št. prebivalcev	14,37	14,46	16,64
	Površina teritorialne enote (km ²)	122,9	122,9	122,9
	Gostota naseljenosti	89,7	89,5	87,2
Odranci	Prebivalstvo – skupaj	1.693	1.664	1.637
	Število članov/celotno št. prebivalcev	14,29	18,27	19,12
	Število obiska/celotno št. prebivalcev	117,84	127,88	148,75
	Število izposoje/celotno št. prebivalcev	125,75	127,04	165,30
	Površina teritorialne enote (km ²)	6,9	6,9	6,9
	Gostota naseljenosti	245,4	241,2	237,2
Turnišče	Prebivalstvo – skupaj	3.380	3.377	3.338
	Število članov/celotno št. prebivalcev	11,18	14,63	15,67
	Število obiska/celotno št. prebivalcev	23,16	54,90	51,08
	Število izposoje/celotno št. prebivalcev	54,26	138,38	135,29
	Površina teritorialne enote (km ²)	23,8	23,8	23,8
	Gostota naseljenosti	142,0	141,9	140,3
Velika Polana	Prebivalstvo – skupaj	1.491	1.489	1.469
	Število članov/celotno št. prebivalcev	11,13	11,15	11,23
	Število obiska/celotno št. prebivalcev	0	0,13	0,82
	Število izposoje/celotno št. prebivalcev	0	0,11	0
	Površina teritorialne enote (km ²)	18,7	18,7	18,7
	Gostota naseljenosti	79,7	79,6	78,6
SKUPAJ	Prebivalstvo – skupaj	23.680	23.630	23.126
	Število članov/celotno št. prebivalcev	24,40	25,97	26,75
	Število obiska/celotno št. prebivalcev	258,65	259,70	287,56
	Število izposoje/celotno št. prebivalcev	713,27	728,82	834,16
	Površina teritorialne enote (km ²)	256,8	256,8	256,8
	Gostota naseljenosti	92,2	92,0	90,1

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Gostota naseljenosti je največja v občinah Odranci, Črenšovci in Turnišče, po nizki gostoti naseljenosti pa izstopata predvsem občini Kobilje in Dobrovnik. V letih 2012–2014 opazamo upadanje gostote naseljenosti v vseh občinah, kar je posledica upadanja števila prebivalcev v vseh občinah.

DEMOGRAFSKO OKOLJE

Tabela 5: Mreža Knjižnice Lendava – Könyvtár Lendva v lokalnem okolju (leto 2013)

Občina	Število krajevnih knjižnic	Število premičnih zbirk
Črenšovci	2	
Dobrovnik	1	
Kobilje		1
Lendava	4	2
Odranci	1	
Turnišče	1	
Velika Polana	1	
Skupaj	10	3

Mrežo Knjižnice Lendava sestavlja 10 krajevnih knjižnic in tri premične zbirke. V okviru osrednje knjižnice na območju Občine Lendava delujejo štiri krajevne knjižnice in dve premični zbirki, na območju Občine Črenšovci delujeta dve krajevni knjižnici, v ostalih občinah pa ena krajevna knjižnica, oziroma postajališče premične zbirke (Kobilje).

Tabela 6: Odpiralni čas knjižnic v mreži Knjižnice Lendava – Könyvtár Lendva (v letu 2013)

Krajevna knjižnica	Odprto (dan)	Odprto (ura)	Skupaj
Lendava	ponedeljek	8–18	51
	torek	8–16	
	sreda	8–18	
	četrtek	8–16	
	petek	8–18	
	sobota	8–13	
Dobrovnik	torek	12–15	6
	četrtek	12–15	
Dolina	četrtek	12–16	4
Gaberje	ponedeljek	12–16	4
Genterovci	petek	12–16	4
Petišovci	sreda	12–16	4
Odranci	ponedeljek	13–15	8
	torek	13–16	
	sreda	13–15	
	petek	13–14	
Hotiza	torek	12–16	4
Kobilje	petek	18–19	1
Črenšovci	nedelja	9–12	3
Srednja Bistrica	torek	15–16.30	1,5

Turnišče	ponedeljek sreda petek	9–17 9–17 7–15	24
Velika Polana	zaprto	0	0

Tabela 7: Načrtovan delež odprtosti v prihodnosti

	Pone- deljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Ne- delja	Skupaj Število ur
Dolina				12.00– 16.00				4
Gaberje	12.00– 16.00							4
Genterovci					12.00– 16.00			4
Hotiza*		12.00– 16.00						4
Petišovci*			12.00– 16.00					4
Črenšovci		15.00– 20.00			15.00– 20.00		8.30– 13.30	15
Bistrica		16.00– 18.00				10.00– 12.00		4
Dobrovnik	12.00– 15.00			12.00– 15.00				6
Kobilje*					16.00– 20.00			4
Odranci	13.00– 15.00	13.00– 16.00	13.00– 15.00		13.00– 14.00			8
Turnišče	9.00– 17.00		9.00– 17.00		7.00– 15.00			24
V. Polana	17.00– 19.00				17.00– 19.00			4

* premične zbirke

Odprtost večine krajevnih knjižnic je usklajena z zakonskimi predpisi, v prihodnosti pa načrtujemo povečanje odprtosti knjižnic tudi v Črenšovcih, Srednji Bistrici in v Kobilju, da bo tudi tam zadoščeno zakonskim predpisom.

Obratovalni čas knjižnice je za posamezno vrsto knjižnic najmanj:

- nacionalna: neprekinjeno 9 ur dnevno, pet dni v tednu, ob sobotah 5 ur,
- splošna:
  - osrednja in osrednja območna: 8 ur dnevno, 5 dni v tednu, ob sobotah 5 ur,
  - krajevna knjižnica: 4 ure tedensko (do 2000 prebivalcev), 15 ur tedensko (do 6000 prebivalcev), 4 ure dnevno, 5 dni v tednu (nad 6000 prebivalcev),
  - bibliobus: 1 obisk strnjanih naselij dvakrat mesečno.

Tabela 8: Struktura gospodinjstev (leto 2011)

Občina	2011							Povprečje
	Gospodinjstva – skupaj	1 član	2 člana	3 člani	4 člani	5 članov	6 + članov	
Črenšovci	1.437	338	334	295	267	101	102	2,9
Dobrovnik	534	165	135	101	86	32	15	2,5
Kobilje	231	64	52	46	47	14	8	2,7
Lendava	4.846	1.701	1.391	947	592	157	58	2,3
Odranci	513	98	93	94	110	54	64	3,3
Turnišče	1.092	208	237	227	228	97	95	3,1
Velika Polana	534	130	136	114	99	36	19	2,8

Vir: Statistični urad RS

Struktura gospodinjstev je po posameznih občinah raznolika. Če upoštevamo povprečje števila družinskih članov v posameznih gospodinjstvih, lahko vidimo, da je v Občinah Odranci, Turnišče in Črenšovci povprečna velikost gospodinjstva največja (približno 3 člani), medtem ko je v Lendavi le-ta najmanjša (2,3 člana).

Tabela 9: Starostne skupine (01. 01. 2014)

Občina	2014						
	Skupaj	0–14 let	v %	15–64 let	v %	65 + let	v %
Črenšovci	4.021	622	16	2.794	69	605	15
Dobrovnik	1.279	175	14	852	66	252	20
Kobilje	586	83	14	390	67	113	19
Lendava	10.609	1.159	11	7.288	69	2.162	20
Odranci	1.628	252	15	1.103	68	273	17
Turnišče	3.321	459	14	2.364	71	498	15
Velika Polana	1.456	191	13	1.000	69	265	18

Viri: Statistični urad Republike Slovenije, Ministrstvo za notranje zadeve – Centralni register prebivalstva, Ministrstvo za notranje zadeve – Direktorat za upravne notranje zadeve

Če upoštevamo različne starostne stopnje po občinah za izvajanje knjižnične dejavnosti za različne segmente prebivalstva, lahko ugotovimo sledeče:

- v starostni skupini od 0–14 let je največ prebivalcev v občini Črenšovci, najmanj pa v Lendavi,
- v starostni skupini od 15–64 let je največ prebivalcev v občini Turnišče, najmanj pa v Dobrovniku,
- v starostni skupini nad 65 let je največ prebivalcev v občinah Lendava in Dobrovnik, najmanj pa v Črenšovcih in Turnišču.

Tabela 10: Selitveni prirast med občinami na 1000 prebivalcev (2010–2013)

Občina	Skupni selitveni prirast na 1000 prebivalcev			
	2010	2011	2012	2013
Črenšovci	-6,2	4,6	-18,5	-7,5
Dobrovnik	8,3	2,2	-17,2	-25,6
Kobilje	9,8	6,4	-46,3	-15,4
Lendava	-1,6	4	-21,4	-5,2
Odranci	-1,2	-13,1	-16,3	-9,2
Turnišče	1,8	-0,9	-12,9	-8,7
Velika Polana	36,3	18,2	-2	5,5

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

V letih 2012 in 2013 je z izjemo občine Velika Polana v vseh občinah opažen negativni selitveni trend, kar potrjuje dejstvo, da na vsakoletno zmanjševanje števila prebivalcev po občinah ne vpliva samo negativni naravni prirast prebivalstva, ampak predvsem negativni selitveni prirast.

Tabela 11: Otroci, vključeni v vrtce v letih 2010–2013

Občina	Skupaj			
	2010	2011	2012	2013
Črenšovci	159	173	172	152
Dobrovnik	36	38	36	41
Kobilje	19	21	21	25
Lendava	263	256	243	253
Odranci	51	64	66	69
Turnišče	114	106	117	97
Velika Polana	40	47	38	30

Vir: Statistični urad RS

Pri številu otrok, vključenih v vrtce, se v občinah Dobrovnik, Kobilje in Odranci opaža vsakoletna pozitivna tendenca, medtem ko je v občinah Turnišče in Velika Polana najbolj izrazita negativna tendenca.

Tabela 12: Otroci, vključeni v osnovne šole v letih 2010–2013

Občina	Osnovne šole			
	Skupaj			
	2010	2011	2012	2013
Črenšovci	340	338	344	351
Dobrovnik	84	80	86	88
Kobilje	45	43	41	40
Lendava	617	593	581	572

Odranci	125	132	133	135
Turnišče	268	257	248	263
Velika Polana	167	155	156	164

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Tabela 13: Otroci, vključeni v srednje šole v letih 2010–2013

Občina	Dijakinje in dijaki			
	2010	2011	2012	2013
Črenšovci	174	155	144	143
Dobrovnik	35	50	45	36
Kobilje	19	26	24	18
Lendava	363	401	365	323
Odranci	83	67	55	58
Turnišče	144	132	135	127
Velika Polana	71	69	62	49

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Če primerjamo število otrok, ki so vključeni v vrtce, s številom otrok, ki so vključeni v osnovne in srednje šole, ugotavljamo določena odstopanja (večje število otrok, vključenih v vrtce po posameznih občinah, ne pomeni tudi večjega števila otrok, vključenih v osnovne in srednje šole), kar je verjetno posledica negativnih selitvenih gibanj in različne stopnje natalitete po posameznih letih.

GOSPODARSKO OKOLJE

Tabela 14: Povprečna bruto plača in indeks rasti povprečnih plač v letih 2010–2013 (bruto)

Občina	Povprečna mesečna bruto plača				Indeks povprečne mesečne bruto plače			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Črenšovci	1.189,83	1.200,78	1.241,67	1.249,95	79,6	78,8	81,4	82,1
Kobilje	1.208,65	1.266,49	1.169,32	1.180,49	80,9	83,1	76,7	77,5
Lendava	1.317,32	1.317,48	1.356,84	1.341,23	88,1	86,4	88,9	88,1
Odranci	1.134,39	1.115,09	1.095,66	1.137,94	75,9	73,1	71,8	74,7
Turnišče	1.107,68	1.176,89	1.188,1	1.172,28	74,1	77,2	77,9	77
Dobrovnik	1.404,04	1.359,74	1.392,16	1.404,19	93,9	89,2	91,3	92,2
Velika Polana	1.264,11	1.310,13	1.221,67	1.256,97	84,6	85,9	80,1	82,5

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Tabela 15: Povprečna bruto plača in indeks rasti povprečnih plač v letih 2010–2013 (neto)

Občina	Povprečna mesečna neto plača				Indeks povprečne mesečne neto plače			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Črenšovci	794,38	804,51	829,57	845,07	82,2	81,5	83,7	84,8
Kobilje	834,12	868,91	815,2	818,88	86,3	88	82,2	82,1
Lendava	881,53	884,69	907,07	903,99	91,2	89,6	91,5	90,7
Odranci	772,24	754,82	753,92	782,35	79,9	76,4	76	78,5
Turnišče	762,35	808,76	809,76	805,17	78,9	81,9	81,7	80,8
Dobrovnik	933,23	911,17	934,7	948,69	96,5	92,3	94,3	95,2
Velika Polana	866,11	895,36	840,51	860,77	89,6	90,7	84,8	86,3

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

V občinah Dobrovnik in Lendava so prebivalci v zadnjih štirih letih prejeli najvišje povprečne plače, medtem ko so najnižjo povprečno bruto in neto plačo prejeli prebivalci občin Turnišče in Odranci. Ta dejavnik je eden izmed poglobitnih kazalcev gospodarske razvitosti.

Tabela 16: Stopnja registrirane stopnje brezposelnosti v letih 2010–2013 (december)

Občina	Registrirana stopnja brezposelnosti			
	2010	2011	2012	2013
Črenšovci	22,9	20,5	20,5	22,2
Dobrovnik – Dobronak	23,3	24,4	25	26,3
Kobilje	19,6	18,5	18,7	17,2
Lendava – Lendva	23,3	22,3	22,9	23,5
Odranci	17,4	15,4	14,5	16
Turnišče	21,3	19,4	19,6	19,8
Velika Polana	20,3	17,3	15,5	18

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Stopnja brezposelnosti je v zadnjih štirih letih v vseh občinah zelo visoka (zlasti, če jo primerjamo z ostalo Slovenijo), izstopa predvsem v občinah Dobrovnik in Lendava, najnižja pa je v občinah Odranci, Kobilje in Velika Polana.

ANALIZA ŠTEVILA ČLANOV, OBISKA IN IZPOSOJE

Tabela 17: Število članov, obiska in izposoje v osrednji knjižnici in njenih izposojevališčih (2011–2013)

OBČINA	KNJIŽNICA	ČLANI			OBISK			IZPOSOJA		
		2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
<i>Lendava</i>	Lendava	4.018	4.147	4.319	49.279	49.777	54.311	132.590	138.574	155.512
	Dolina	58	65	54	1.590	1.361	1.379	6.133	4.623	6.196
	Gaberje	43	48	30	1.176	897	1.131	4.744	4.154	5.215
	Genterovci	49	50	50	1.012	679	806	3.703	3.384	4.665
	Hotiza	103	115	119	1.961	1.803	2.309	5.807	5.987	6.835
	Petišovci	54	48	35	1.611	798	9	5.532	2.314	0
<i>Dobrovnik</i>	Dobrovnik	160	162	165	133	149	479	247	411	676
<i>Črenšovci</i>	Črenšovci	159	186	197	1.568	1.384	1.355	5.719	4.922	5.309
	Sr. Bistrica	276	276	132	48	466	442	137	801	858
<i>Turnišče</i>	Turnišče	378	494	523	783	1.854	1.705	1.834	4.673	4.516
<i>Kobilje</i>	Kobilje	72	77	84	93	70	129	328	262	419
<i>Odranci</i>	Odranci	242	304	313	1.995	2.128	2.435	2.129	2.114	2.706
<i>Polana</i>	Vel. Polana	166	166	165	0	2	12	0	2	0
SKUPAJ:		5.778	6.138	6.186	61.249	61.368	66.502	168.903	172.221	192.907

Pri analizi števila članov, obiska in izposoje lahko opazimo bistvene razlike, če primerjamo celotno mrežo knjižnice ali pa gledamo posamezno krajevno knjižnico. Če upoštevamo število vpisanih članov, obisk in izposoje v letih 2011–2013, lahko z gotovostjo trdimo, da se povečuje število članov, ki knjižnico večkrat obišejo in si izposodijo tudi več knjižničnega gradiva.

Pri upoštevanju posameznih krajevnih knjižnic prihaja do večjih odstopanj. Medtem ko v krajevnih knjižnicah Lendava, Dobrovnik in Kobilje opazamo tendenco povečanja vseh kategorij (število članov, obisk, izposoja), v ostalih občasno pride tudi do zmanjševanja ter v naslednjem letu do ponovnega povečanja teh kategorij. Kot smo lahko ugotovili, na navedene kategorije vplivajo tako geografski, demografski kot tudi gospodarski dejavniki, ki v nekaterih primerih delujejo kratkoročno, v ostalih pa kontinuirano skozi več let. Zato mora Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva upoštevati in analizirati vse dejavnike po posameznih občinah, da lahko svoje storitve nudi uspešno in okolju ustrezno.

Dr. Albert Halász
Direktor